

Народна банка на Република Северна Македонија

ДИРЕКЦИЈА ЗА МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА И ИСТРАЖУВАЊЕ

Најнови макроекономски показатели Преглед на тековната состојба

јули 2025 година

Најнови макроекономски показатели

Преглед на тековната состојба – влијанија врз монетарната политика

Прегледот на тековната состојба има за цел да даде осврт на најновите макроекономски податоци (април – јуни 2025 година) и споредба со последните макроекономски проекции (април 2025 година). Со тоа ќе се утврди колку тековната состојба во економијата соодветствува со очекуваните движења на варијаблите во последниот циклус проекции. Прегледот е фокусиран на промените на екстерните претпоставки и остварувањата кај домашните варијабли и на тоа како овие промени се одразуваат врз амбиентот за водење на монетарната политика.

Последните оценки за растот на светската економија за периодот 2025 – 2026 се ревидирани надолу во однос на претходните оценки, при што се очекува посилено забавување на растот оваа година¹. Притоа, надолните ризици за растот се поизразени и тие се поврзани пред сè со ефектите од високата и подолготрајната неизвесност од трговските политики, како и со евентуалното дополнително зголемување на царинските стапки, што неповолно би влијаело врз довербата на економските субјекти, инвестициите, потрошувачката и врз цените. Покрај тоа, зголемената променливост на финансиските пазари би можела да го забави процесот на нормализација на монетарната политика, и кај напредните економии, и кај брзорастечките земји и дополнително би ги заострила светските финансиски услови. Во останатите неповолни ризици се наведуваат засилувањето на воените конфликти и ефектите од климатските промени. Од друга страна, нагорните ризици се поврзани со можното намалување на неизвесноста во трговската политика и трговските тензии, спроведувањето на фискалните стимулативни мерки кај дел од големите економии, како и со оптимизмот поддржан од развојот на вештачката интелигенција, што би ја зголемило продуктивноста и би го забрзало економскиот раст.

Гледано преку одделните квантитативни показатели за надворешното окружување значајни за македонската економија, оцените за растот на странската ефективна побарувачка, во просек, за периодот 2025 – 2026 година се ревидирани благо надолу во споредба со априлските проекции, а речиси исти се и проекциите на стапката на странската ефективна инфлација за истиот период. Кај девизниот курс евро/САД-долар, најновите очекувања упатуваат на послаба вредност на САД-доларот во однос на еврото во споредба со априлските оценки, а воедно и светските цени на примарните производи изразени во евра се ревидирани надолу. Притоа, се очекува претежно нивен поголем пад во 2025 година и помал раст во 2026 година во споредба со април. Сепак, движењата и оцените за цените на примарните производи се под силно влијание на геополитичките случувања, што создава голема неизвесност околу нивната идна динамика и ефектите врз светската и врз домашната економија.

Во однос на странската каматна стапка ЕУРИБОР со едномесечна рочност, најновите проекции за 2025 и 2026 година се ревидирани малку надолу во однос на априлските оценки. На јулскиот состанок ЕЦБ донесе одлука за задржување на каматните стапки на тековното ниво, во услови кога тековната инфлација е околу среднорочното целно ниво, а економијата е отпорна на тековните светски случувања.

Најновите показатели од домашната економија упатуваат на макроекономска слика којашто главно е во согласност со очекувањата од априлските проекции, иако се забележуваат извесни отстапувања во поединечни сегменти од економијата. Во првото тримесечје од 2025 година, реалниот економски раст на годишна основа изнесува 3%, што е близу до оцената за првиот квартал од априлските проекции.

¹ Според извештајот на Светската банка „Глобални економски изгледи“, јуни 2025 година.

Високофреквентните податоци за вториот квартал упатуваат на поповолни придвижувања, што е во согласност со проекциите за забрзан раст во овој квартал. Така, во периодот април – мај, индустриското производство, градежништвото, туризмот и прометот во угостителството бележат засилен раст, а падот во прометот на вкупната трговија на реална основа забавува. **Годишната стапка на инфлација, во јуни, забрза и изнесува 4,5%** (3,3% во претходниот месец) и главно произлегува од базичната инфлација и прехранбената компонента, коишто најмногу придонесуваат за забрзувањето на ценовниот раст. Цените на енергентите и во јуни и натаму бележат пад на годишна основа, но поумерен во споредба со мај. **Очекувањата на потрошувачите** дадени во јунските анкети упатуваат на раст на цените во следниот период. Во јуни, **распонот во однос на инфлацијата во еврозоната** се прошири, во услови на забрзување на растот на домашната инфлација и стабилизирање на инфлацијата во еврозоната. Ревизиите во однос на увозните цени се надолни, иако сè уште постои неизвесност од идната динамика на цените на примарните производи на берзите, поради геополитичките тензии и климатските промени.

На крајот на јуни 2025 година, девизните резерви изнесуваат 4.697,6 милиони евра. Анализата на показателите на адекватноста на девизните резерви покажува дека тие и понатаму се во сигурната зона. Податоците за надворешнотрговската размена во април и мај 2025 година укажуваат на трговски дефицит за вториот квартал од годината којшто засега е понизок од очекувањата според априлската проекција. Податоците за менувачкото работење, заклучно со вториот квартал од 2025 година, упатуваат на нето-приливи од приватните трансфери коишто се во согласност со очекувањата за вториот квартал според априлската проекција.

Во однос на **движењата во монетарниот сектор**, во јуни 2025 година, вкупните **депозити** се повисоки за 11,7% на годишна основа, при годишен раст проектиран за вториот квартал од 10,4% според априлската проекција. Во јуни 2025 година, **вкупните кредити** на приватниот сектор бележат раст од 13,0%, при годишен раст проектиран за вториот квартал од 11,6% според априлската проекција. Прирастот кај новоодобрените кредити забрзува заклучно со јуни 2025 година, првенствено заради посилниот прираст кај домаќинствата. Имено, износот на вкупните нови кредити одобрени на приватниот сектор во последните 12 месеци, заклучно со јуни 2025 година, во просек бележи забрзан раст на годишна основа.

Во Буџетот на Република Северна Македонија, во периодот од јануари до јуни 2025 година, е остварен дефицит од 25.606 милиони денари или 61,9% од дефицитот планиран за 2025 година. Буџетскиот дефицит е финансиран со нето-задолжување на државата на домашниот пазар и со трошење на депозитите, при нето-раздолжување на странскиот пазар.

Амбиентот за спроведување на монетарната политика и натаму е релативно непроменет, при што најважните макроекономски показатели се главно во согласност со проекциите, иако се забележуваат извесни отстапувања во поединечни сегменти од економијата. Годишната стапка на инфлација и во јуни забрзува, при што порастот беше малку поизразен од очекувањата, главно поради повисокиот раст на цените на храната и на базичната компонента, под влијание на променливите ценовни движења кај овошјето и кај воздушниот транспорт. Очекувањата за увозните цени во следниот период се ревидирани надолу, но јунските анкети на Европската комисија и натаму упатуваат на очекувања на потрошувачите за раст на цените во следните 12 месеци. Годишниот раст на активноста во домашната економија остварен во првиот квартал од годината е близу до очекувањата, а расположливите високофреквентни податоци за вториот квартал главно упатуваат на забрзување на економскиот раст, што е поткрепено со поволните движења во градежништвото, индустријата и во угостителството. Девизниот пазар и натаму е стабилен. Во јуни 2025 година, остварувањата кај депозитите и кредитите и натаму се солидни и се повисоки во споредба со очекувањата.

Селектирани макроекономски показатели ¹									2024					2025										
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2024	јан.	фев.	март	Кв.1	април	мај	јуни	Кв.2			
I. Реален сектор индикатори																								
Бруто домашен производ (годишна реален раст)²	2.8	1.1	2.9	3.9	-4.7	4.5	2.8	2.1	1.9	2.8	3.0	3.2	2.8							3.0				
Индустриско производство³																								
стапка на промена (годишна)	3.4	0.2	5.4	3.7	-9.6	1.5	-0.2	0.6	-3.0	-7.1	-2.1	-2.0	-3.6	1.4	-0.7	5.2	2.0	1.4	9.3					
кумулативна просечна стапка	3.4	0.2	5.4	3.7	-9.6	1.5	-0.2	0.6	-3.0	-5.2	-4.2	-3.6	-3.6	1.4	0.3	2.0	2.0	1.8	3.3					
Инфлација⁴																								
ЦПИ Инфлација (годишна) ⁵	-0.2	2.4	0.9	0.4	2.3	4.9	18.7	3.6	3.4	3.9	2.6	4.0	4.4	4.9	5.0	2.7	4.2	2.6	3.3	4.5	3.5			
ЦПИ Инфлација (кумулативна просечна)	-0.2	1.4	1.5	0.8	1.2	3.2	14.2	9.4	3.4	3.7	3.3	3.5	3.5	4.9	5.0	4.2	4.2	3.8	3.7	3.8	3.8			
Базична инфлација (кумулативна просечна)	1.3	2.3	1.5	0.5	0.9	2.4	7.1	8.0	4.9	4.9	5.1	5.2	5.2	6.1	5.9	5.5	5.5	5.5	5.2	5.2	5.2			
Базична инфлација (годишна) ⁵	1.0	2.8	1.4	-0.3	1.9	2.9	10.8	5.4	4.9	4.8	5.5	5.6	5.5	6.1	5.7	4.7	5.5	5.3	4.1	5.1	4.8			
Работна сила																								
Стапка на невработеност ¹¹	23.7	22.3	20.6	17.1	16.2	15.4	14.4	13.0	12.9	12.5	12.3	11.9	12.4							11.6				
II. Фискален сектор индикатори (Централен Буџет и Буџети на фондови)																								
Вкупни буџетски приходи	169,356	179,673	188,505	203,822	189,554	218,021	243,085	277,127	69,427	74,862	78,294	82,970	305,553	22,993	25,614	28,291	76,898	30,075	25,601	23,960	79,636			
Вкупни буџетски расходи	185,407	196,561	200,071	217,445	243,421	256,906	278,596	318,574	84,086	84,021	79,458	99,924	347,489	25,705	29,099	30,970	85,774	35,946	29,692	30,836	96,475			
Буџетско салдо (готовинска основа)	-16,051	-16,888	-11,566	-13,623	-53,867	-38,885	-35,511	-41,447	-14,659	-9,159	-1,164	-16,954	-41,936	-2,712	-3,485	-2,679	-8,876	-5,871	-4,092	-6,876	-16,839			
Буџетско салдо (% од БДП) ¹	-2.7	-2.7	-1.8	-2.0	-8.0	-5.3	-4.4	-4.6	-1.5	-1.0	-0.1	-1.8	-4.4	-0.3	-0.3	-0.3	-0.9	-0.6	-0.4	-0.7	-1.7			
III. Финансиски индикатори⁶																								
Парична маса (M4), годишна стапка на раст	6.2	5.1	11.8	9.3	6.9	7.0	5.1	8.7	9.5	7.6	8.6	11.4	11.4	10.4	10.4	11.8	11.8	10.7	11.4	11.7	11.7			
Вкупни кредити, годишна стапка на раст	-0.1	5.4	7.3	6.0	4.7	8.3	9.4	5.1	6.1	6.4	7.5	11.2	11.2	11.3	11.5	12.3	12.3	11.8	12.1	13.0	13.0			
Вкупни кредити на население	7.0	9.2	10.3	10.5	8.0	7.8	7.3	6.7	6.8	7.1	7.7	8.8	8.8	8.8	8.9	9.6	9.6	9.8	10.1	10.3	10.3			
Вкупни кредити на претпријатија	-5.3	2.3	4.5	1.9	1.1	8.7	11.5	3.3	5.4	5.8	7.5	13.9	13.9	14.2	14.3	15.3	15.3	14.1	14.3	16.0	16.0			
Вкупни депозити (со депозитни пари), годишна стапка на раст⁷	6.1	5.0	12.1	9.0	5.7	7.5	4.9	6.1	9.6	7.6	8.4	11.4	11.4	10.0	10.1	11.6	11.6	10.6	11.0	11.7	11.7			
Вкупни депозити на население	2.5	6.1	9.5	7.9	4.6	7.1	5.8	7.9	8.7	8.9	11.2	13.8	13.8	14.2	13.1	12.9	12.9	12.1	13.0	13.0	13.0			
Вкупни депозити на претпријатија	13.4	2.1	9.5	14.6	10.1	11.6	3.7	13.2	12.2	4.7	4.7	9.2	9.2	5.7	7.4	13.3	13.3	12.0	12.4	14.6	14.6			
Каматни стапки⁸																								
Каматна стапка на БЗ (крај на месец/квартал/година)	3.75	3.25	2.50	2.25	1.50	1.25	4.75	6.30	6.30	6.30	6.05	5.55	5.55	5.55	5.35	5.35	5.35	5.35	5.35	5.35	5.35			
Активни каматни стапки																								
денарски	7.0	6.6	6.1	5.6	5.2	4.9	4.6	5.4	5.9	5.9	5.9	5.8	5.8	5.7	5.7	5.6	5.7	5.6	5.5					
девизни (агрегатна, за девизни и денарски со девизна клаузула)	5.7	5.3	4.9	4.6	4.3	4.1	4.0	5.1	5.1	5.0	4.9	4.7	4.9	4.5	4.5	4.4	4.4	4.4	4.4					
Пасивни каматни стапки																								
денарски	2.5	2.2	2.0	1.9	1.5	1.2	1.1	1.8	2.2	2.3	2.4	2.6	2.4	2.7	2.7	2.7	2.7	2.7	2.7					
девизни (агрегатна, за девизни и денарски со девизна клаузула)	1.0	0.9	0.8	0.8	0.6	0.5	0.4	1.0	1.4	1.4	1.5	1.7	1.5	1.6	1.7	1.6	1.7	1.7	1.7					
IV. Надворешен сектор индикатори																								
Биланс на тековна сметка (во милиони ЕУР)	-252.5	-78.3	22.38	-334.7	-318.0	-329.0	-801.3	55.6	-196.8	-118.8	251.5	-291.4	-355.5	-105.5	-161.6	-72.2	-339.3							
Биланс на тековна сметка (% од БДП) ⁹	-2.6	-0.8	0.21	-3.0	-2.9	-2.8	-6.1	0.4	-1.3	-0.8	1.6	-1.9	-2.3	-0.6	-1.0	-0.4	-2.1							
Трговски биланс (во милиони ЕУР)⁹	-1,786.2	-1,816.2	-1811.4	-2007.7	-1,816.6	-2,715.7	-3,829.7	-2825.7	-808.2	-806.6	-730.1	-936.1	-3281.1	-270.5	-335.1	-239.6	-845.2	-278.8	-221.8					
Трговски биланс (% од БДП) ⁹	-18.0	-18.1	-16.9	-17.8	-16.7	-22.9	-28.9	-19.4	-5.2	-5.2	-4.7	-6.1	-21.3	-1.7	-2.1	-1.5	-5.2	-1.7	-1.4					
Увоз (во милиони ЕУР)	-6,176.5	-6,834.9	-7,676.3	-8,441.0	-7,594.5	-9,638.3	-12,130.8	-11,148.5	-2,737.6	-2,806.8	-2,661.7	-2,856.2	-11,062.2	-849.4	-985.7	-938.8	-2,773.8	-952.6	-967.1					
Извоз (во милиони ЕУР)	4,390.3	5,018.7	5,872.4	6,433.3	5,777.9	6,922.6	8,301.2	8,322.8	1,929.4	2,000.1	1,931.6	1,920.1	7,781.2	578.9	650.5	699.2	1,928.6	673.8	745.3					
стапка на раст на увозот (годишна)	6.5	10.7	12.3	10.0	-10.0	26.9	25.9	-8.1	-0.8	1.0	-1.8	-1.5	-0.8	6.1	4.4	-5.4	1.3	-6.5	8.6					
стапка на раст на извозот (годишна)	7.4	14.3	17.0	9.6	-10.0	19.8	19.9	0.3	-9.3	-5.9	-2.9	-7.8	-6.5	5.1	-1.0	-3.1	0.0	-5.4	23.4					
Странски директни инвестиции (во милиони ЕУР)	316.9	179.9	603.7	363.3	154.7	-387.5	-654.2	-488.1	-277.0	-218.3	-237.6	-355.2	-1,088.1	-14.4	-24.9	-58.1	-97.3							
Надворешен долг																								
Бруто надворешен долг (во милиони ЕУР)	7,216.6	7,372.5	7,843.7	8,154.4	8,536.1	9,576.6	10,790.0	11,356.1	11,828.3	11,896.6	11,871.6	12,320.2	12,320.2							12,116.8				
јавен сектор	3,445.3	3,461.8	3,756.2	3,836.6	4,301.5	4,802.0	5,206.8	5,577.9	5,826.0	5,731.4	5,521.6	5,869.8	5,869.8							5,678.4				
јавен сектор/БДП (во %)	35.7	34.5	35.1	34.2	40.4	40.9	39.3	38.2	37.8	37.2	35.8	38.1	38.1							34.8				
приватен сектор	3,771.2	3,910.7	4,087.5	4,317.8	4,234.6	4,774.6	5,583.2	5,778.1	6,002.2	6,165.2	6,349.9	6,450.5	6,450.5							6,438.3				
Бруто надворешен долг/БДП (во %)	74.7	73.4	73.3	72.7	80.3	81.6	81.5	77.9	76.7	77.1	77.0	79.9	79.9							74.3				
Бруто девизни резерви (во милиони ЕУР)¹⁰	2,613.4	2,336.3	2,867.1	3,262.6	3,359.8	3,643.3	3,862.9	4,538.5	4,287.1	4,337.5	4,406.6	5,020.0	5,020.0	5,041.4	4,861.3	4,788.1	4,788.1	4,771.2	4,691.1	4,697.6	4,697.6			

¹ Во пресметките на релативните индикатори, до 2024 година користен е БДП од официјалното соопштение на ДЗС. За 2025 година се користи проектираното ниво од последниот циклус на макроекономски проекции на НБРМС.

² Кварталните податоци за 2023 година се претходни, а за 2024 и 2025 година се проценети (Соопштение за квартални податоци за БДП од 03.06.2025).

³ Стапките на промена кај Индексот на индустриско производство се според база 2021=100.

⁴ Трошоци на живот пресметани според SOICOP со база 2024=100.

⁵ Стапката за податоците по години се однесува на декември тековна година/декември претходна година.

⁶ Пресметките се направени согласно податоците од новата Методологијата за изготвување на стандардни форми на монетарните биланси и прегледи и новиот контен план (кој стапи во сила од јуни 2018 година).

⁷ Ги вклучува депозитите на недржавниот сектор во банките и штедилниците, трансфербилните депозити на останатите финансиски институции во денари и трансфербилните депозити на локалната самоуправа во денари.

⁸ Почнувајќи од јуни 2018 година податоците за активните и пасивните каматни стапки се според новата методологија на НБРМС.

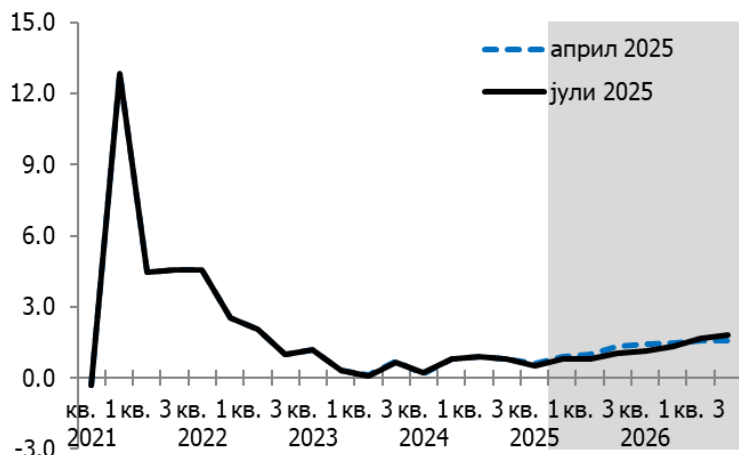
⁹ Трговски биланс согласно надворешно-трговска статистика (на ц.н.ф. основа).

¹⁰ Податоците од 2008 година вклучуваат assured interest. Последните достапни податоци за бруто девизните резерви се прелиминарни податоци.

¹¹ Податоците за работната сила за 2023 не се споредливи со податоците од претходните тримесечја од другите години, бидејќи од страна на ДЗС во 2023 година е имплементирана новата регулатива на ЕУ.

Примената на новата регулатива предизвика промени во истражувањето, почнувајќи од промени во дизајнот на прашалникот, промена во редоследот на прашањата, промени и отстранување постојни и додавање нови прашања, промени во опфатот и дефиницијата за вработеност и невработеност. Споменатите промени предизвикаа прекин на временските серии на податоците.

Странска ефективна побарувачка (годишни промени во %)

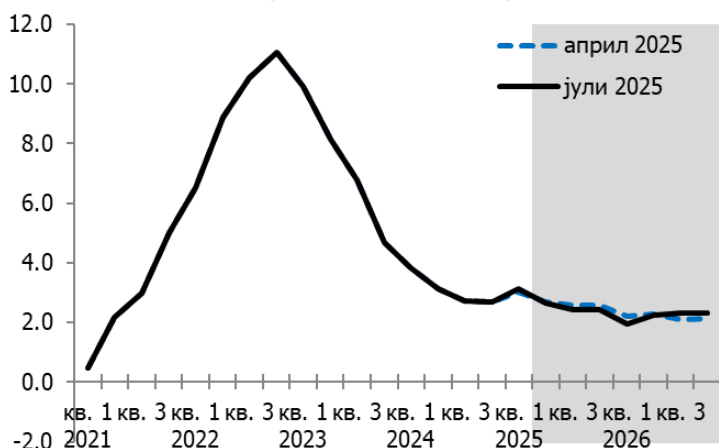

Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРСМ.

Странската побарувачка за 2025 година е ревидирана благо надолу во однос на април, главно поради оцените за понизок раст на Германија² и Србија...

...додека за 2026 година оцените се исти, при што и понатаму се очекува нејзино забрзување.

Странска ефективна инфлација (годишни стапки во %)

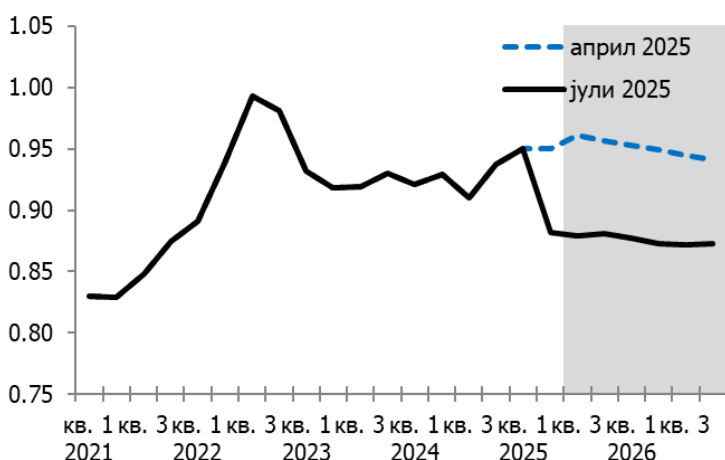

Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРСМ.

Кај **странската ефективна инфлација**, оцените се речиси непроменети за целиот период на проекциите...

...при што и понатаму се очекува нејзино забавување.

Курс евро/САД-долар

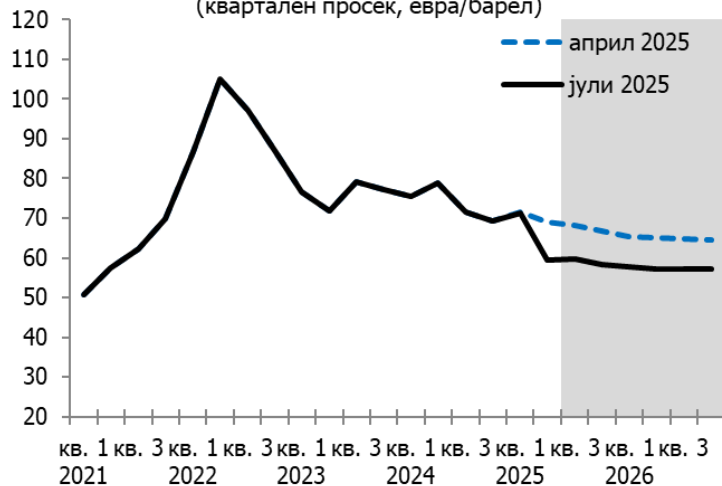
Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРСМ.

Најновите оценки за **девизниот курс евро-САД долар** упатуваат на депрецијација на вредноста на САД-доларот за целиот период на проекциите, наспроти очекувањата од април за негова апрецијација, во просек, за 2025 – 2026 година.

Ослабувањето на САД-доларот главно е заради зголемената неизвесност поврзана со трговските и монетарните политики на САД.

² Проектиран раст на Германија од 0,1% и 1,1% во 2025 и 2026 година, соодветно, наспроти оценки за раст од 0,2% и 1,1%, соодветно во април.

Нафта „брент“
(квартален просек, евра/барел)

Извор: ММФ, Светска банка и пресметки на НБРСМ.

Цените на примарните производи изразени во евра се ревидирани надолу за целиот период на проекциите (2025 – 2026 г.).

Тековните оценки за поголем ценовен пад кај нафтата главно се должат на намалените геополитички тензии на Блискиот Исток и најавите од земјите од ОПЕК+ за зголемување на производството, а ревизиите кај цените на храната за 2025 година се главно заради очекувањата за поголемо ниво на производство и светски залихи.

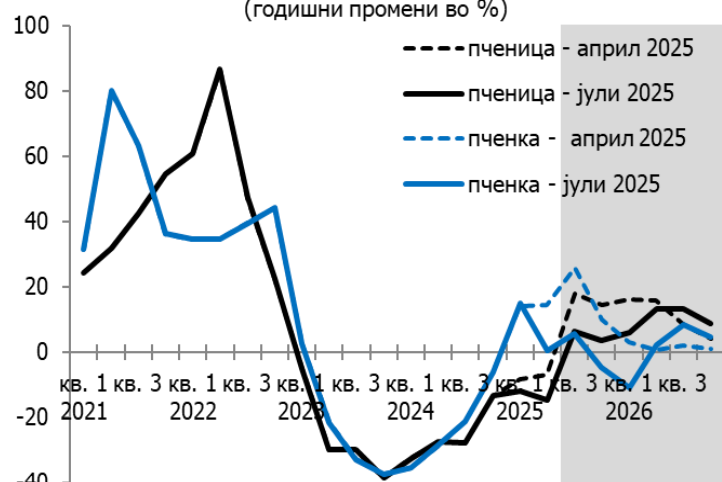
Цени на никелот и бакарот во евра
(годишни промени во %)

Извор: ММФ, Светска банка и пресметки на НБРСМ.

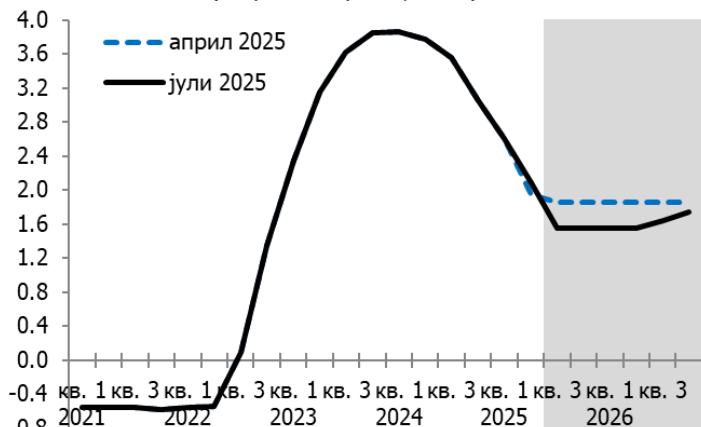
Кај металите, очекувањата за помал раст на цените на бакарот се одраз на загриженоста околу побарувачката заради влошените изгледи за светската економска активност, додека оцената за посилен пад кај никелот главно произлегува од вишокот на светската понуда, при забавување на растот на продажбата на електрични автомобили и пренасочувањето на инвеститорите кон поевтини видови електрични батерии.

Цени на пченицата и пченката во евра
(годишни промени во %)

Извор: ММФ, Светска банка и пресметки на НБРСМ.

Едномесечен Еурибор
(квартален просек, во %)

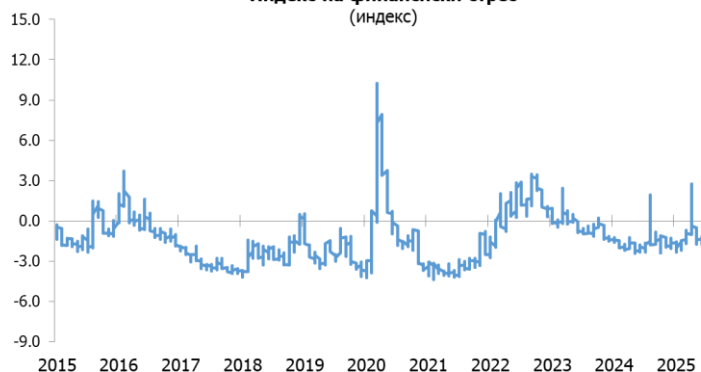

Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРСМ.

Кај **едномесечниот ЕУРИБОР** се извршени мали надолни корекции за целиот период на проекциите...

...во согласност со очекувањата за малку побрзо намалување на каматните стапки од страна на ЕЦБ во однос на претходните очекувања од април, во услови на влошени изгледи за економската активност на еврозоната, поради високата неизвесност поврзана со трговските политики.

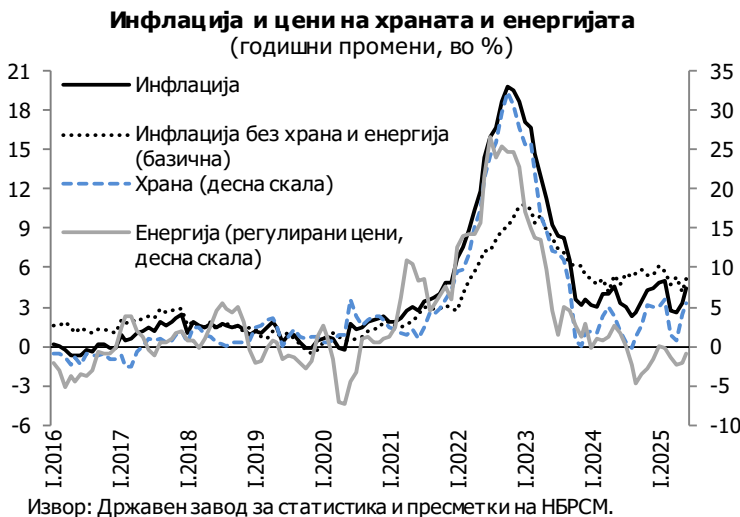
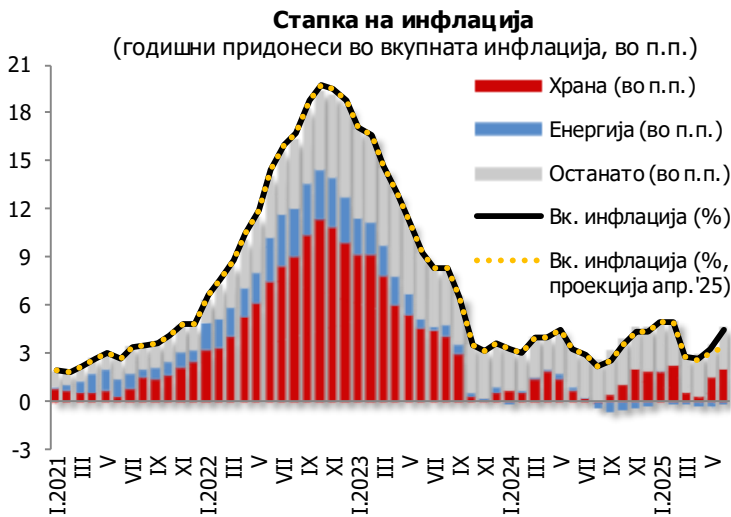
Индекс на финансиски стрес
(индекс)

Извор: „Канцеларијата за Финансиски Истражувања во рамки на Советот за надзор на финансиската стабилност на САД“.

Показателот за светскиот финансиски стрес³ и понатаму упатува на мала променливост на финансиските пазари.

³ Индексот КФИ ИФС (англ. OFR FSI) го мери системскиот финансиски стрес – нарушувања во нормалното функционирање на финансиските пазари. Тој е составен од 33 променливи на финансискиот пазар, поделени во пет категории показатели: кредит, вреднување на капиталот, финансирање, сигурни/безризични средства и нестабилност. Вредноста на индексот на даден ден претставува пондерирано просечно ниво на секоја променлива забележана на пазарот тој ден, во однос на неговата историска вредност, при што индексот е позитивен кога нивото на стрес е над просекот и негативен кога нивото на стрес е под просекот.

Во јуни 2025 година, домашните потрошувачки цени забележаа раст од 0,8% на месечна основа (1,5% во мај), пред сè поради зголемените цени на овошјето и на воздушниот сообраќај.

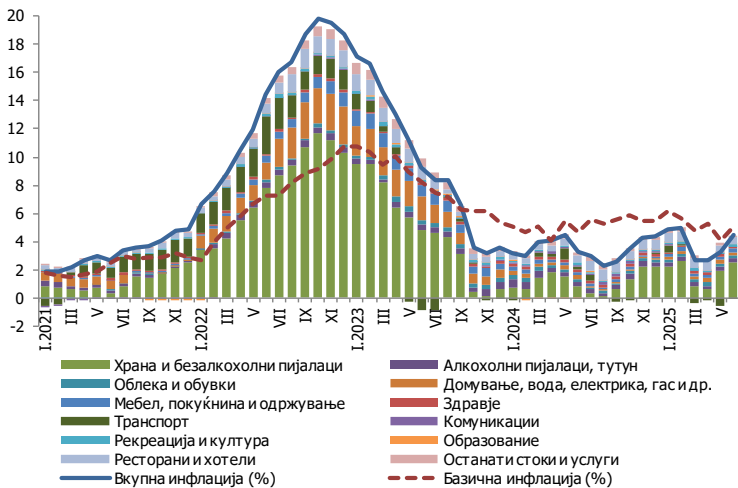
Прехранбените производи забележаа месечен раст на цените од 0,9% (3,9% во мај), што главно се должи на повисоките цени на овошјето (што е поврзано со неповолните временски услови од пролетниот мраз и ниските утрински температури во април), а во помала мера и на растот на цените на месото, лебот и житарките. Од друга страна, високиот сезонски пад на цените на зеленчукот имаше надолно влијание врз цените на храната во јуни.

Цените на енергентите, по три месеци на намалување, забележаа месечен раст од 0,3%, главно како резултат на зголемените цени на нафтните деривати, при нагорно движење на цената на нафтата на светските берзи.

Базичната инфлација, на месечна основа, забележа раст од 1,0%, што најмногу се должи на растот на цените на воздушниот транспорт (поврзан со сезоната на патувања, поради што оваа ценовна категорија е доста променлива), проследен од зголемените цени на безалкохолните пијалаци, односно на кафето, под влијание на повисоките цени на светските пазари.

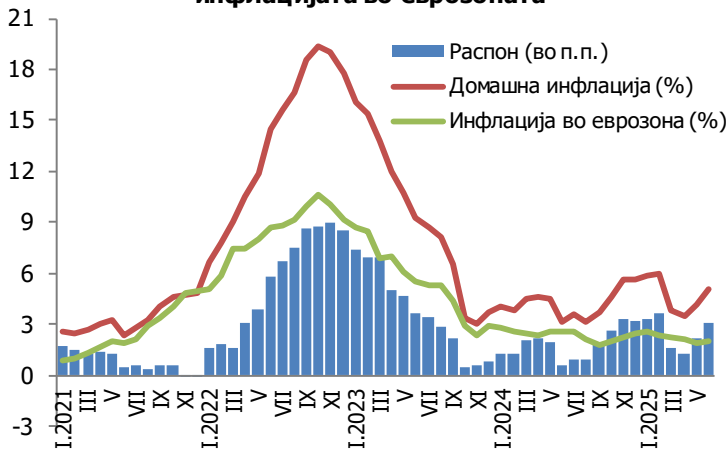
Во јуни, годишната стапка на инфлација изнесува 4,5% (3,3% во мај). Растот на цените произлегува од базичната инфлација и прехранбената компонента, коишто во најголем дел придонесуваат за забрзување на растот на цените. Цените на енергентите, и во јуни, бележат пад на годишна основа, но поумерен во споредба со мај.

Придонеси кон годишната стапка на инфлацијата (во п.п.)

Извор: ДЗС и НБРСМ.

Распон помеѓу домашната инфлација и инфлацијата во еврозоната

Извор: Еуростат.

Распонот во однос на инфлацијата во еврозоната се прошири во јуни⁴, како резултат на натамошното забрзување на домашната инфлација и стабилизирање на инфлацијата во еврозоната.

Очекувања на потрошувачите за промените во цените во наредните 12 месеци (биланси на одговори)

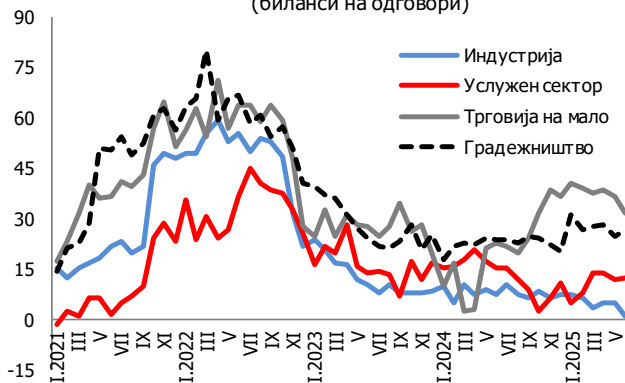
Извор: Европска комисија.

Очекувањата на потрошувачите⁵ дадени во јунските анкети упатуваат на умерено зголемување на цените во следниот период.

⁴ Врз основа на хармонизираниот индекс на потрошувачките цени.

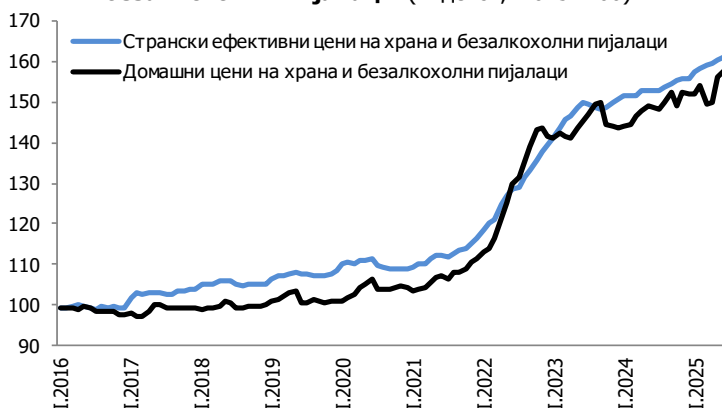
⁵ Анкета на Европската комисија за потрошувачкиот оптимизам од јуни 2025 година, врз основа на прашањето за „очекувањата на потрошувачите за промените во цените во наредните 12 месеци“.

Инфлациски очекувања на раководителите на претпријатијата за наредните 3 месеци
(биланси на одговори)

Извор: Европска комисија.

Странски ефективни* и домашни цени на храна и безалкохолни пијалаци (индекси, 2015=100)

* Ефективните странски цени на храна се добиени како пондеризиран збир од цените на храната во земјите што се најзначајни трговски партнери на Северна Македонија во доменот на увозот на храна.

Извор: ДЗС, Еуростат и пресметки на НБРСМ.

Во однос на **корпоративниот сектор**⁶, во јуни очекувањата за инфлацијата во наредниот период се повисоки во градежниот и услужниот сектор, додека во преработувачката индустрија и во трговијата на мало се пониски во споредба со мај.

Ревизиите на очекуваните движења на надворешните влезни претпоставки кај проекцијата на инфлацијата за 2025 година засега се во надолна насока. Така, се очекува дека падот на цената на нафтата ќе биде посилен, растот на цената на пченката ќе биде поумерен, а пченицата наместо раст ќе забележи пад на цената. Притоа, неизвесноста за идната динамика на цените на примарните производи е зголемена.

Просечна исплатена плата
(годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС.

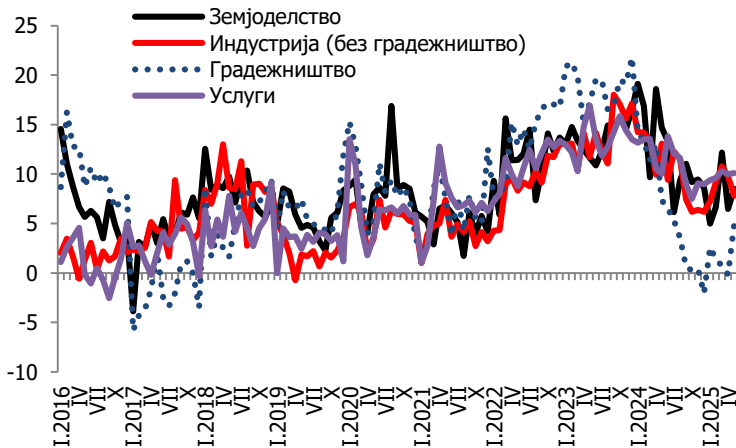
Во мај 2025 година, **номиналната просечна нето-плата** бележи забрзување на растот во однос на претходниот месец⁷...

... при засилен годишен раст на платите во земјоделството и раст кај градежништвото, по минатомесечниот пад, а стабилен раст кај услугите и забавување на растот кај индустријата...

⁶ Анкети за деловните тенденции на Европската комисија во индустријата, трговијата на мало, градежништвото и услужниот сектор.

⁷ Во согласност со последните законски измени и дополнувања за растот на минималната плата („Службен весник на РСМ“ бр. 67/25), од март 2025 година беше извршено зголемување на минималната нето-плата за 1.812 денари. Висината на минималната плата во бруто-износ, започнувајќи од март 2025 година до февруари 2026 година, изнесува 36.037 денари (претходно 33.352 денари), а во нето-износ 24.379 денари (претходно 22.567 денари). Ова зголемување се пресметува во согласност со методологијата од март 2022 година, со која минималната плата се усогласува со порастот на просечната исплатена плата во земјава и индексот на трошоците на животот во претходната година, и тоа 50% од порастот од секој показател, соодветно. Покрај тоа, дефинирано е дека минималната плата не може да биде пониска од 57% од висината на просечната исплатена нето-плата во РСМ за претходната година.

Просечна исплатена месечна нето-плата по сектори
(номинални годишни стапки, во %)

...додека **реалната нето-плата** бележи мало забавување, во услови на умерено забрзување на инфлацијата во мај.

Номиналната и реалната годишна промена на платите остварена во првите два месеци од вториот квартал од 2025 година е повисока во споредба со стапките очекувани за вториот квартал во рамките на априлската проекција.

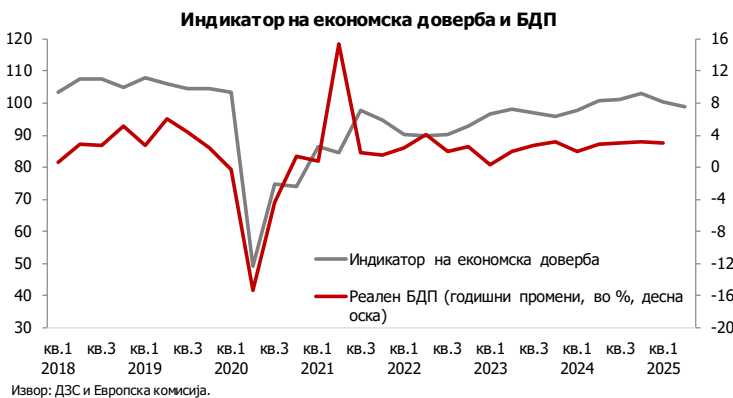
Високофреквентните податоци на страната на понудата коишто се расположливи за периодот април – мај 2025 година главно упатуваат на забрзување на економскиот раст, особено гледано преку краткорочната деловна статистика на главните економски дејности.

Резултатите од анкетните истражувања за вториот квартал во 2025 година, во просек, упатуваат на малку понеповолни согледувања за економската активност во однос на вториот квартал од 2024 година, како и во однос на претходниот квартал⁸.

Гледано преку краткорочната деловна статистика, во периодот април – мај, **градежништвото** бележи реален раст на годишна основа, повисок во однос на растот во претходниот квартал...

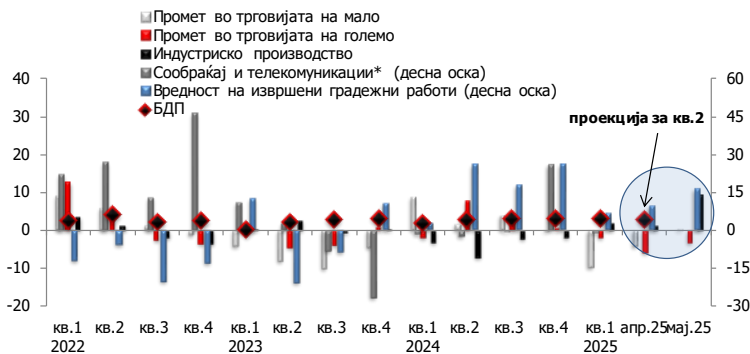
...како резултат на високиот раст кај нискоградбата и специјализираните градежни работи, а високоградбата бележи мал пад во просек.

Во периодот април – мај, **индустриското производство** бележи забрзан раст на годишна основа...

⁸ Се однесува на анкетите спроведени од страна на Европската комисија за мерење на економската доверба на субјектите во една економија. Композитниот показател на економска доверба се добива како пондеран просек од показателите на доверба за потрошувачите и показателите на доверба за одделните економски сектори (градежништво, индустрија, трговија на мало и услуги).

Економски сектори (реални годишни промени, во %)

* Прост просек од годишните стапки на промена на различните видови на транспорт и телекомуникациите.
 Извор: ДЗС и пресметки на НБРСМ.

...при што растот е резултат на позитивниот придонес на преработувачката индустрија (во услови на значителен позитивен придонес на производството на производи од гума и производи од пластични маси, производството на електрична опрема и производството на моторни возила) и рударството, додека енергетскиот сектор има негативен придонес.

Во април **услугите** исто така бележи поголем реален годишен раст, при повисок раст на бројот на туристи и на ноќевањата во периодот април – мај, во споредба со растот во претходниот квартал.

Од друга страна, во периодот април – мај, **прометот во вкупната трговија** бележи реален пад на годишна основа, но помал во однос на падот во претходниот квартал...

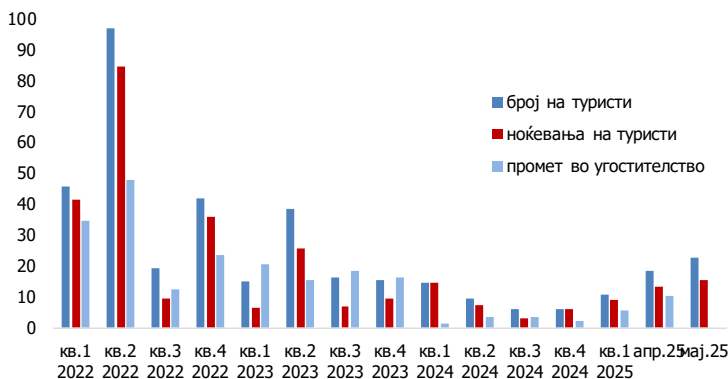
...во услови на пад кај трговијата на мало и кај трговијата на големо, додека трговијата со моторни возила бележи раст.

	2022				2023				2024				2025		
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	април	мај
	<i>реални годишни промени во %</i>														
Бруто домашен производ	2.5	4.0	2.0	2.5	0.2	2.0	2.7	3.1	1.9	2.8	3.0	3.2	3.0	-	-
Индустриско производство	3.5	1.3	-1.8	-3.4	0.1	2.7	-0.7	0.4	-3.0	-7.1	-2.1	-2.0	2.0	1.4	9.3
Извршени градежни работи	-12.2	-5.9	-20.4	-12.8	12.4	-20.8	-8.8	10.7	2.8	26.4	18.2	26.3	7.0	9.6	16.5
Високоградба	-26.6	12.4	-10.0	6.2	12.2	-20.0	-9.8	-18.3	-34.0	-5.3	13.2	22.3	37.2	-19.7	21.8
Нискоградба	4.2	-13.4	-26.9	-27.2	10.5	-22.6	-7.2	37.1	31.6	48.6	22.7	32.3	-7.4	29.0	10.9
Специјализирани градежни работи	-27.3	-55.3	-21.9	43.5	69.0	10.6	-21.2	11.3	-3.3	98.0	7.0	-27.6	72.3	27.9	66.9
Промет во трговијата - Вкупно*	10.9	4.2	0.1	-2.0	0.1	-5.7	-6.7	-1.1	2.6	5.1	3.2	0.3	-5.9	-5.3	-0.1
Промет во трговијата на мало*	9.1	5.8	1.3	-1.4	-4.3	-8.1	-10.1	-4.5	8.7	1.8	3.8	-0.4	-9.7	-4.1	0.4
Промет во трговијата на големо*	12.5	2.8	-2.5	-3.4	1.9	-4.3	-4.0	1.0	-2.0	7.8	4.3	0.5	-2.1	-5.8	-3.1

* Реалните стапки на раст се пресметани од НБРСМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот. Податоците за трговијата во 2025 година се претходни податоци, додека податоците за БДП во 2023 година се претходни, а за БДП во 2024 година се проценети.

Извор: ДЗС и пресметки на НБРСМ.

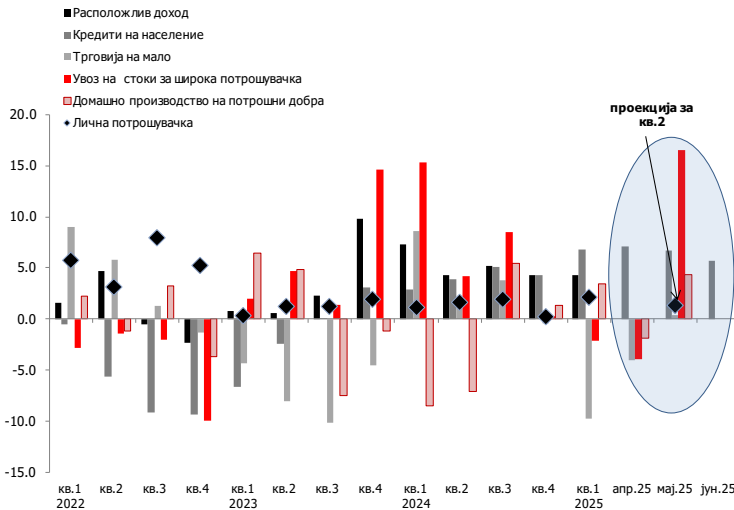
Индикатори за угостителството (реални годишни промени)

Извор: ДЗС и пресметки на НБРСМ.

Расположливите показатели за **агрегатната побарувачка** исто така главно упатуваат на забрзан раст во вториот квартал на 2025 година.

Индикатори за движењето на личната потрошувачка (реални годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС и пресметки на НБРСМ.

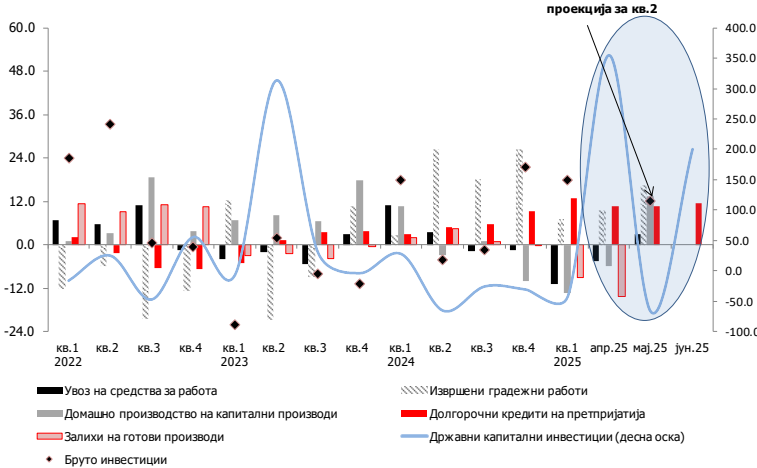
Расположливите податоци за **личната потрошувачка**⁹ упатуваат на нејзин натамошен раст и во вториот квартал...

... при годишен раст кај платите, пензиите¹⁰, кредитите на населението, увозот на стоки за широка потрошувачка и домашното производство на потрошни добра, а пад кај трговијата на мало и кај бруто-приходите од ДДВ.

Во однос на високофреквентните податоци за **бруто-инвестициите**¹¹, во вториот квартал од 2025 година, движењата се главно поповолни...

...при повисок раст на државните капитални инвестиции, градежништвото, индустриското производство, а по падот во претходниот квартал, и домашното производство на капитални производи и данокот на добивка бележат раст. Натамошен раст има и кај долгорочните кредити на претпријатијата, додека падот кај увозот на средства за работа забавува.

Индикатори за движењето на бруто инвестициите (реални годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС и пресметки на НБРСМ.

Податоците за надворешнотрговската размена за периодот април – мај 2025 година упатуваат на потенцијално стеснување на дефицитот во однос на истиот период од минатата година, при значително поголем номинален раст на извозот од увозот на стоки.

Буџетските остварувања во согласност со фискалните податоци за вториот квартал од 2025 година упатуваат на натамошен, но малку побавен реален годишен раст на **јавната потрошувачка**.

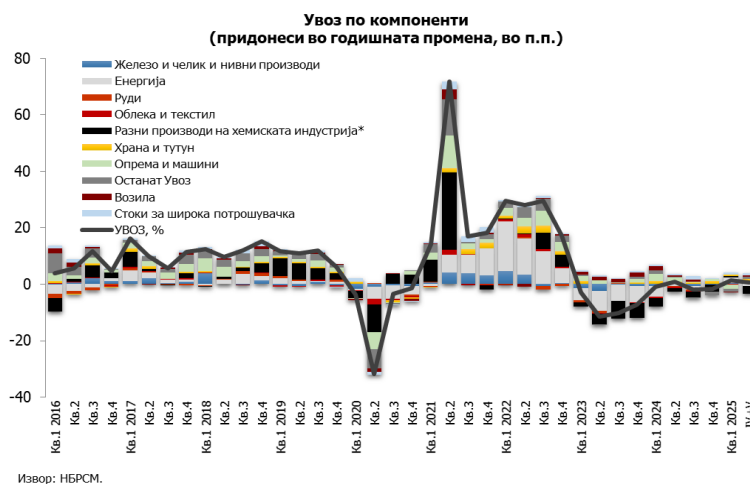
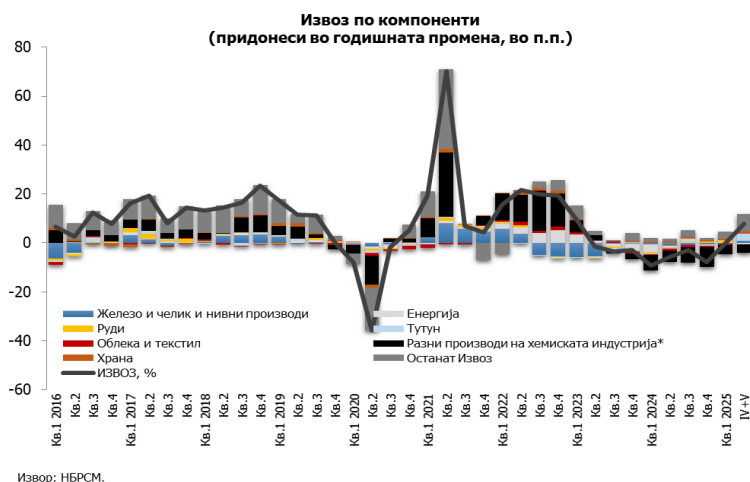
⁹ Податоците за кредитите на населението, пензиите и бруто-приходите од ДДВ се заклучно со јуни 2025 година, додека, пак, податоците за платите, трговијата на мало, домашното производство на потрошни добра, увозот на стоки за широка потрошувачка се однесуваат на периодот април – мај 2025 година.

¹⁰ Во март 2025 година е извршено уште едно линеарно зголемување на пензиите за 2.500 денари (со исплата во април), покрај тоа во септември 2024 година (со исплата во октомври), во согласност со Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување од септември 2024 година, наместо досегашното усогласување со полугодишната стапка на раст на трошоците на животот и просечната плата. За повеќе информации види на следнава [врска](#).

¹¹ Податоците за залихи на готови производи се заклучно со април 2025 година, додека, пак, податоците за индустриското производство, извршените градежни работи, увозот на производи за инвестиции и домашното производство на капитални производи се однесуваат на периодот април – мај 2025 година, а податоците за долгорочните кредити на претпријатијата, државните капитални инвестиции и данокот на добивка се заклучно со јуни 2025 година.

Во периодот април – мај 2025 година, дефицитот во размената на стоки со странство е понизок за **15,7%** на годишна основа, во услови на повисок раст на извозот од растот на увозот на стоки.

Извозот на стоки оствари раст од **7,8%** на годишна основа, главно одразувајќи го зголемениот останат извоз (којшто пред сè го отсликува извозот на капацитетите во странска сопственост), како и извозот на тутун. Притоа, овие остварувања кај извозот се малку повисоки од очекувањата според априлската проекција.

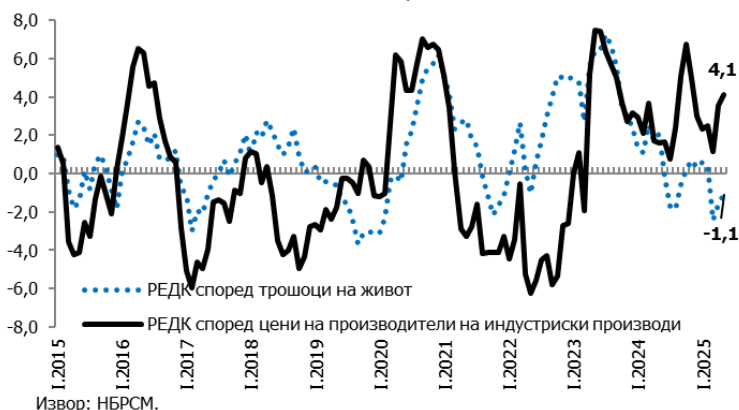

Увозот на стоки оствари мал годишен раст од **0,5%**, за што главен придонес имаат увозот на железо и челик, стоки за широка потрошувачка и на храна. Овие остварувања кај увозот се во согласност со очекувањата според априлската проекција.

Во периодот април – мај 2025 година, трговскиот дефицит засега е малку понизок од очекувањата за второто тримесечје според априлската проекција.

РЕДК

годишна стапка на промена, во %

Во мај 2025 година, РЕДК дефлациониран со трошоците на животот депрецира за 1,1% на годишна основа, додека, пак, индексот на РЕДК пресметан со цените на производителите на индустриски производи бележи апрецијација од 4,1%...

НЕДК и релативни цени

годишни стапки на промена, во %

... при апрецијација на НЕДК за 0,5% (главно поради депрецијација на турската лира во однос на денарот), пад на релативните трошоци на животот и раст на релативните цени на индустриските производи.

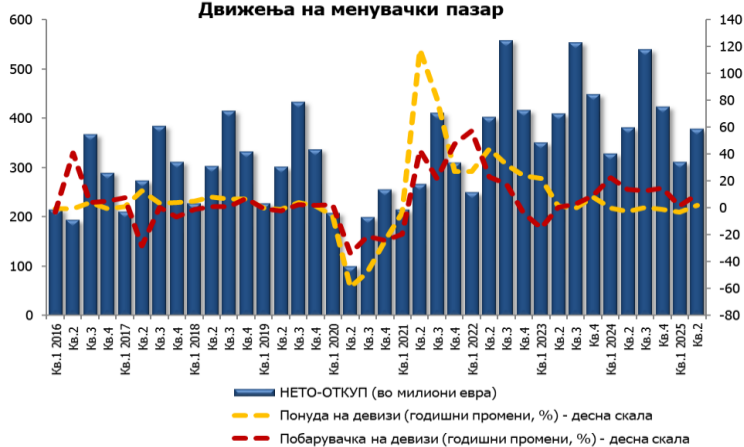
Кај индексите на РЕДК, според пресметката со пондери засновани врз надворешнотрговската размена без примарните производи, се забележани слични движења, освен кај РЕДК дефлациониран со трошоците на животот којшто бележи минимална апрецијација.

РЕДК, без примарни производи

годишна стапка на промена, во %

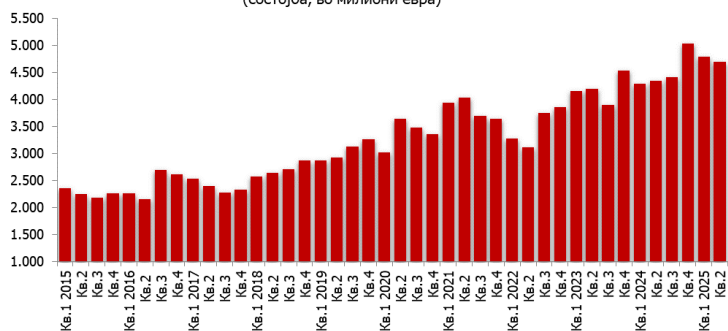
Движења на менувачки пазар

Извор: НБРСМ.

Нето-откупот на менувачкиот пазар остварен во вториот квартал 2025 година изнесува 379,8 милиони евра и упатува на остварувања кај приватните трансфери коишто се во согласност со очекувањата за вториот квартал според априлската проекција.

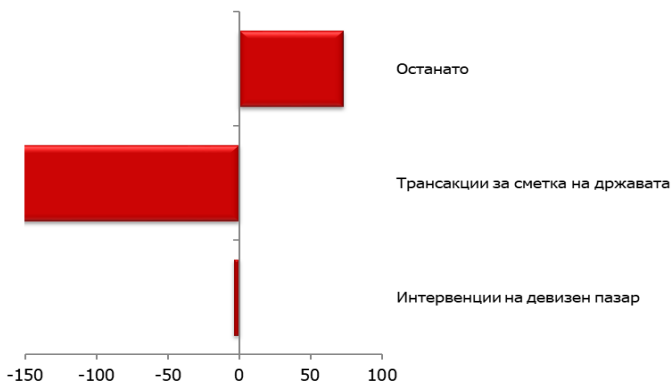
Бруто девизни резерви (состојба, во милиони евра)

Извор: НБРСМ.

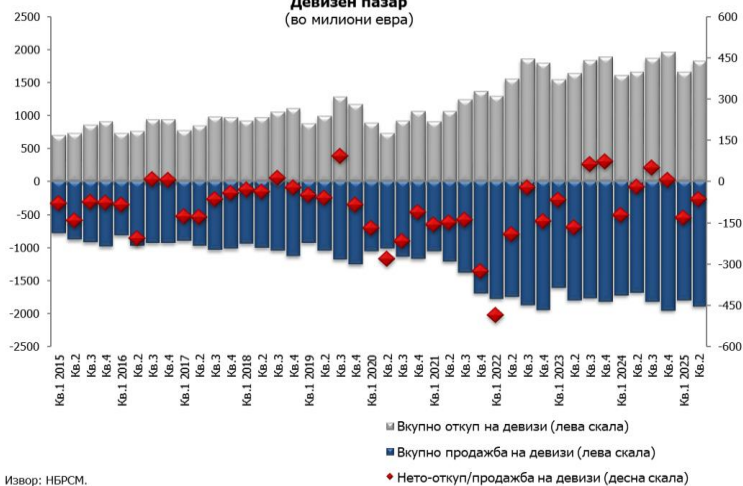
На крајот на второто тримесечје од 2025 година, бруто девизните резерви изнесуваат 4.697,6 милиони евра и бележат намалување во однос на крајот на првиот квартал, што во целост се должи на трансакциите за сметка на државата.

Фактори на промена на девизните резерви во вториот квартал од 2025 година (во милиони евра)

Извор: НБРСМ.

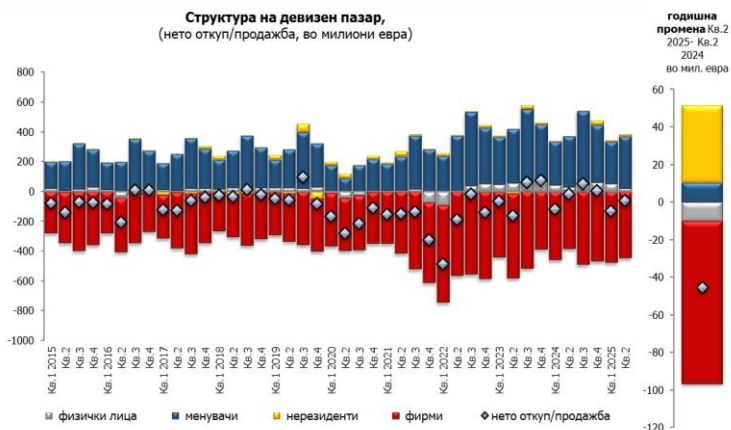
Девизен пазар
(во милиони евра)

Извор: НБРСМ.

Во вториот квартал од 2025 година, на девизниот пазар на банките е забележана повисока нето-продажба на девизи во споредба со истиот период од минатата година, во услови на раст и на понудата, и на побарувачката на девизи.

Структура на девизен пазар,
(нето откуп/продажба, во милиони евра)

Извор: НБРСМ.

Ваквите поместувања на девизниот пазар во целост произлегуваат од повисоката нето-продажба на фирмите во споредба со истиот период од минатата година.

Монетарни инструменти

(состојби на крај на месец, во милиони денари)

Во јуни 2025 година, состојбата на монетарните инструменти бележи пад во споредба со претходниот месец, што се должи на намалениот износ на средствата на банките пласирани во расположливи депозити кај Народната банка.

На крајот на јуни, нивото на монетарните инструменти е пониско во споредба со нивото проектирано за крајот на вториот квартал од 2025 година, при малку пониска нето девизна актива на Народната банка и пониски депозити на државата, во споредба со проектираните нивоа.

(состојби на крај на година, во милиони денари)

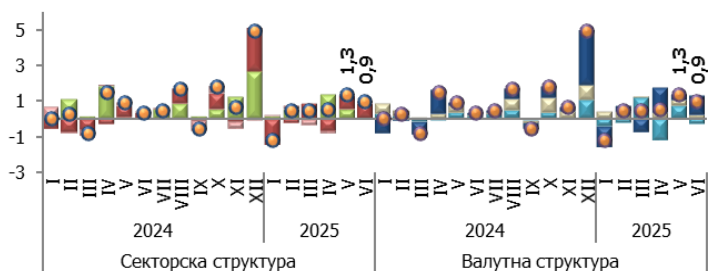

*Проекцијата за монетарните инструменти е без репо трансакции
Извор: НБРСМ

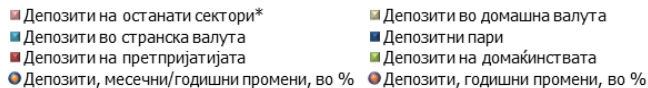
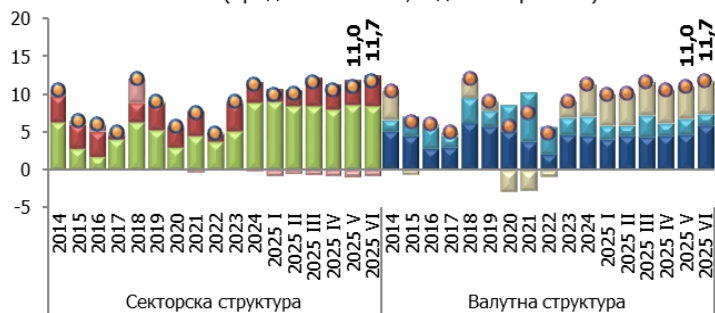
На крајот на јуни 2025 година, остварувањата кај примарните пари засега се над вредностите проектирани за крајот на вториот квартал, во споредба со априлската проекција.

Вкупни депозити

(придонеси во п.п., месечни промени)

(придонеси во п.п., годишни промени)

*Во депозитите на останати сектори се опфатени депозитите на останатите финансиски институции, депозитите на локалната самоуправа и депозитите на непрофитните институции кои им служат на домаќинствата кај банките, како и денарските трансферабилни депозити на останатите финансиски институции и на локалната самоуправа кај Народната банка

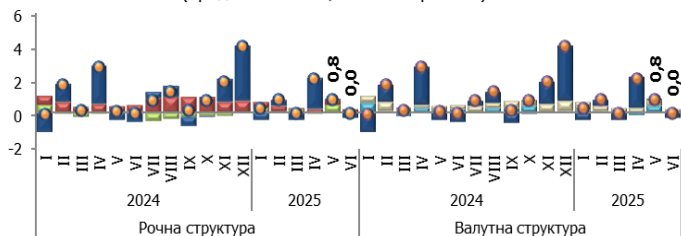
Во јуни 2025 година, **вкупните депозити¹² во финансискиот систем** забележаа месечен раст од 0,9%. Растот во најголем дел произлегува од зголемувањето кај депозитите на претпријатијата, при послабо зголемување кај депозитите на останатите сектори, додека депозитите на домаќинствата стагнираат. Од **валутен аспект**, зголемувањето се должи на растот кај депозитите во домашна валута (со депозитните пари), при намалување на депозитите во странска валута.

Во текот на вториот квартал, **вкупните депозити** бележат прираст во однос на крајот на претходниот квартал, којшто е повисок од очекувањата за вториот квартал од 2025 година, според априлската проекција.

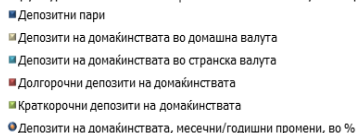
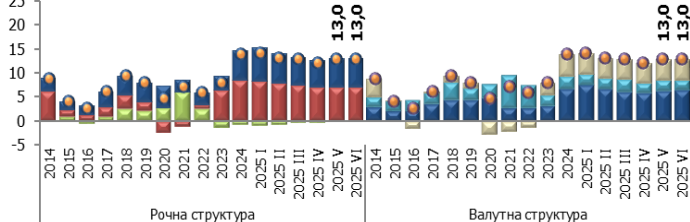
Во јуни 2025 година, **годишната стапка на раст на вкупните депозити изнесува 11,7%** и засега е над стапката проектирана за вториот квартал од 2025 година од 10,4%, според априлската проекција.

Депозити на домаќинства

(придонеси во п.п, месечни промени)

(придонеси во п.п., годишни промени)

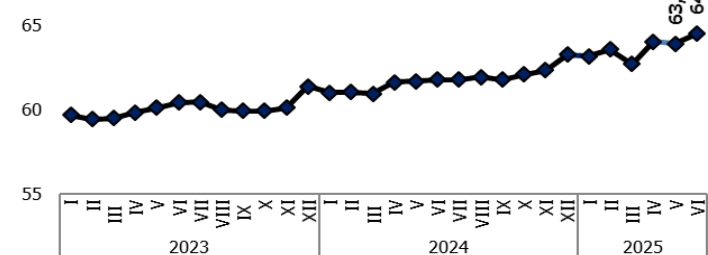
Извор: НБРСМ.

Во јуни 2025 година, има стагнација на растот на **депозитите на домаќинствата**. На **годишна основа**, во јуни 2025 година, **депозитите на домаќинствата пораснаа за 13,0%** (исто како во претходниот месец).

¹² Податоците се однесуваат на депозитите на недржавниот сектор во банките и штедилниците, средствата на останатите финансиски институции на сметките кај НБРСМ и средствата на единиците на локалната самоуправа на сметките кај НБРСМ. Податоците соодветствуваат со методолошките измени на НБРСМ од јуни 2018 година. Повеќе информации за методолошките измени може да се најдат на следнава врска: http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika_i_statistika_na_kamatni_stapki.nspix.

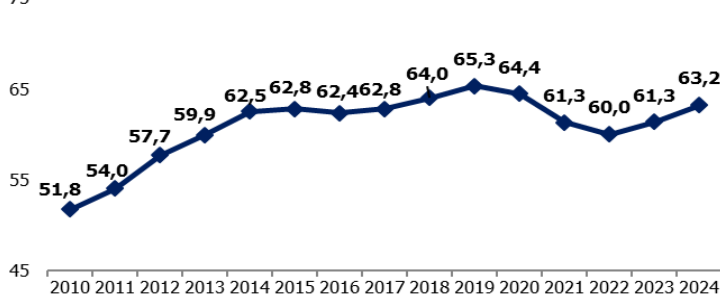
Учество на М4 денарски дел во вкупна парична маса М4

(податоци на крај на месец, во %)

Во јуни 2025 година, учеството на денарскиот дел во вкупната парична маса М4 е зголемено во однос на претходниот месец и е над проектираната вредност.

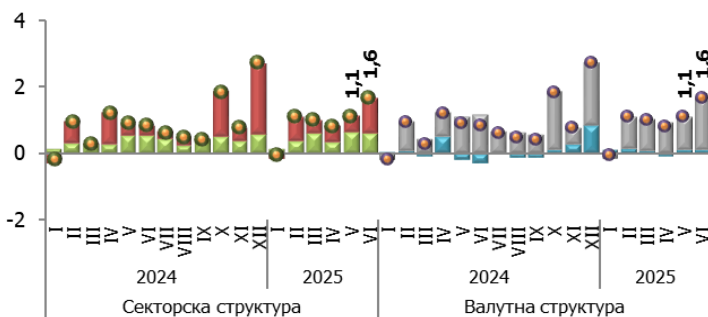
податоци на крај на година, во %

Извор: НБРСМ.

Вкупни кредити

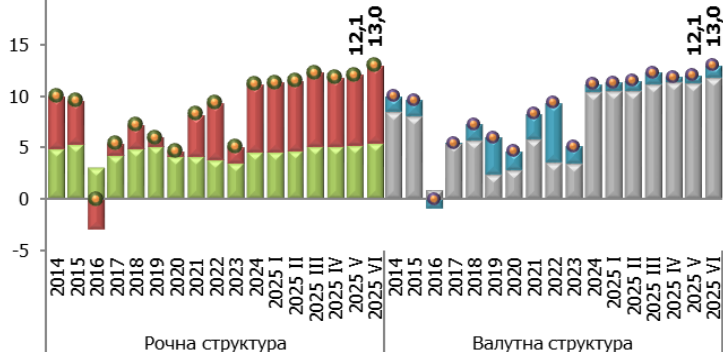
(придонеси во п.п., месечни промени)

Во јуни 2025 година, вкупните кредити забележаа месечен раст од 1,6%.

Во текот на вториот квартал, вкупните кредити бележат прираст во однос на крајот на претходниот квартал, којшто е повисок од очекувањата за вториот квартал од 2025 година, според априлската проекција.

(придонеси во п.п., годишни промени)

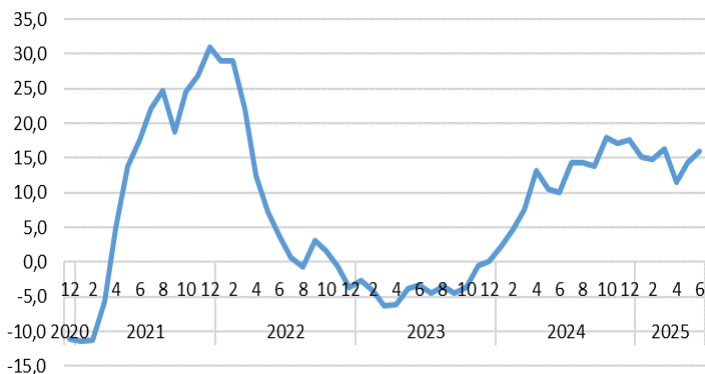

Во јуни, годишната стапка на раст на вкупните кредити изнесува 13,0% и е над годишниот раст од 11,6% проектиран за вториот квартал од 2025 година, според априлската проекција.

- Кредити во странска валута
- Кредити на претпријатијата
- Кредити во домашна валута
- Кредити на домаќинствата
- Кредити, месечни/годишни промени, во %
- Кредити, годишни промени, во %

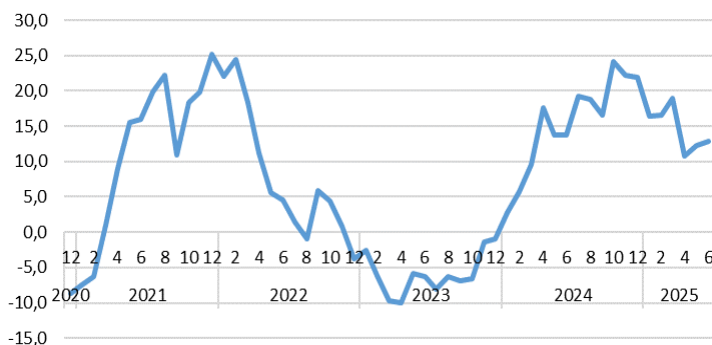
Извор: НБРСМ.

Новоодобрени кредити на приватен сектор, 12М подвижен просек, годишни стапки на раст

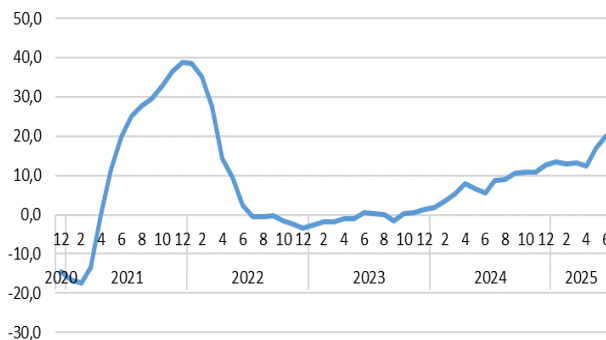

Износот на вкупните нови кредити одобрени на приватниот сектор во последните 12 месеци, заклучно со јуни 2025 година, бележи забрзан раст на годишна основа, под влијание првенствено на кредитирањето на домаќинствата, а во помал степен и на претпријатијата.

Новоодобрени кредити на претпријатија, 12М подвижен просек, годишни стапки на раст

Новоодобрени кредити на домаќинства, 12М подвижен просек, годишни стапки на раст

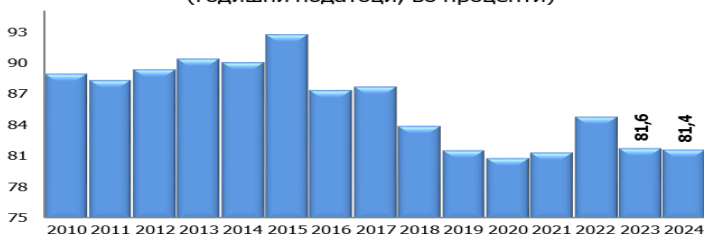
Сооднос помеѓу вкупните кредити и депозити

(месечни податоци, во проценти)

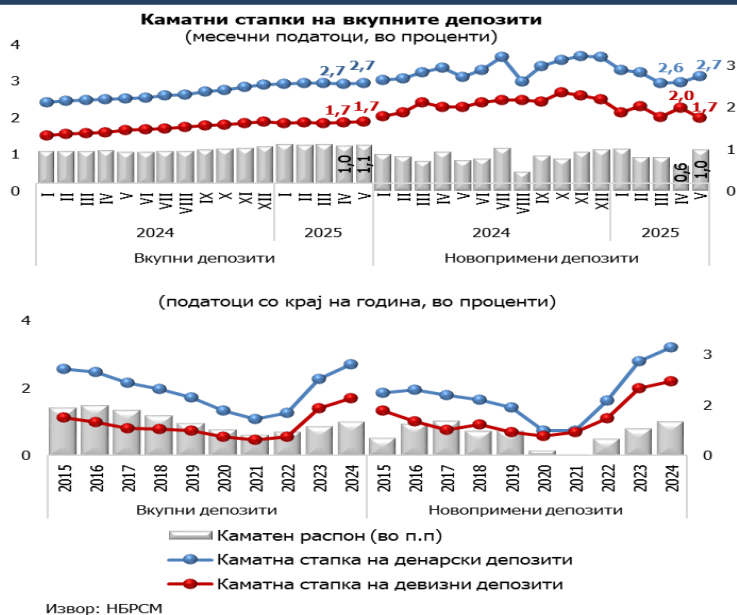

Во јуни, показателот за искористеноста на депозитниот потенцијал на банките за кредитирање на приватниот сектор изнесува 84,0%, што е на исто ниво со вредноста на овој показател проектирана за крајот на вториот квартал од 2025 година, според априлската проекција.

(годишни податоци, во проценти)

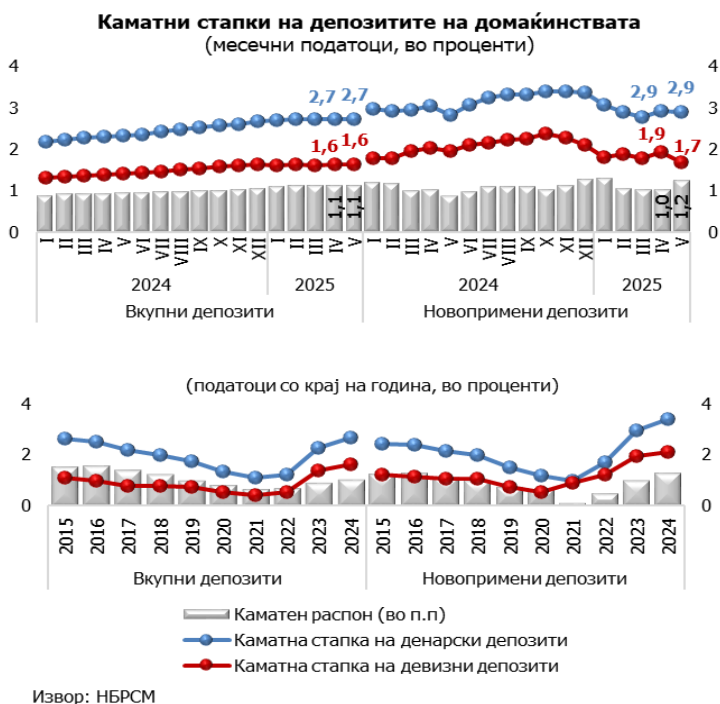

Извор: НБРСМ.

Во мај 2025 година, **каматната стапка на вкупните девизни депозити¹³** и **каматната стапка на вкупните денарски депозити** незначително се придвижија по нагорна линија во однос на претходниот месец, што придонесе за мала нагорна промена во каматниот распон. Каматните стапки на **новопримените денарски депозити** забележаа мало нагорно придвижување, додека **новопримените девизни депозити¹⁴** бележат надолно придвижување во овој месец, што придонесе за нагорно придвижување на каматниот распон за 0,4 п.п. во однос на претходниот месец.

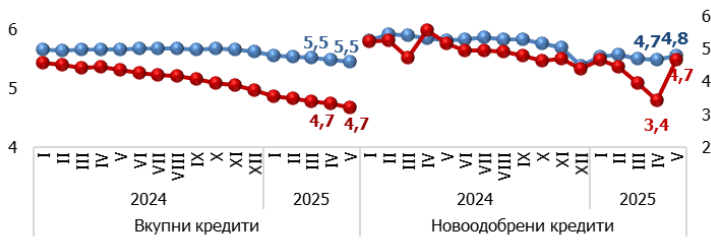
Во мај 2025 година, кај **секторот „домаќинства“** не се забележуваат промени кај каматните стапки на вкупните денарски и девизни депозити, додека кај новопримените депозити има надолно поместување на каматните стапки на девизните депозити, при стагнација на каматните стапки на денарските депозити.

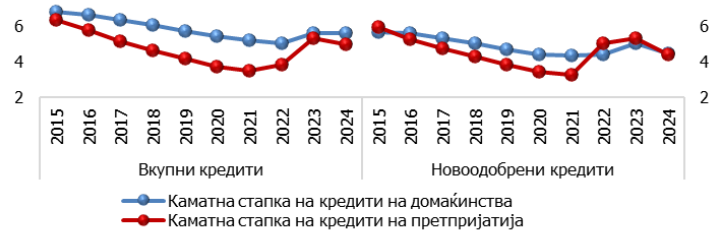
¹³ Податоците за каматните стапки се во согласност со методолошките измени на НБРСМ од јуни 2018 година. Повеќе информации за методолошките измени може да се најдат на следнава врска: http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika_i_statistika_na_kamatni_stapki.nsp.x.

¹⁴ Во однос на каматните стапки на новопримените депозити треба да се има предвид дека за нив се карактеристични променливи движења. Променливоста на каматните стапки на новопримените депозити произлегува од фактот што тие се условени од обемот на новопримени депозити (којшто од месец во месец може да се менува) и нивната каматна стапка.

Каматни стапки на вкупните кредити, по сектори
(месечни податоци, во проценти)

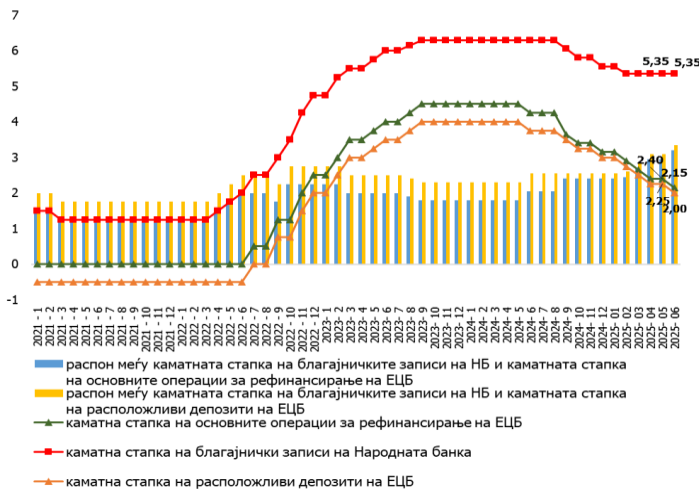

(податоци со крај на година, во проценти)

Извор: НБРСМ

Основни каматни стапки на НБРСМ и ЕЦБ (во %) и нивен распон (во п.п.)

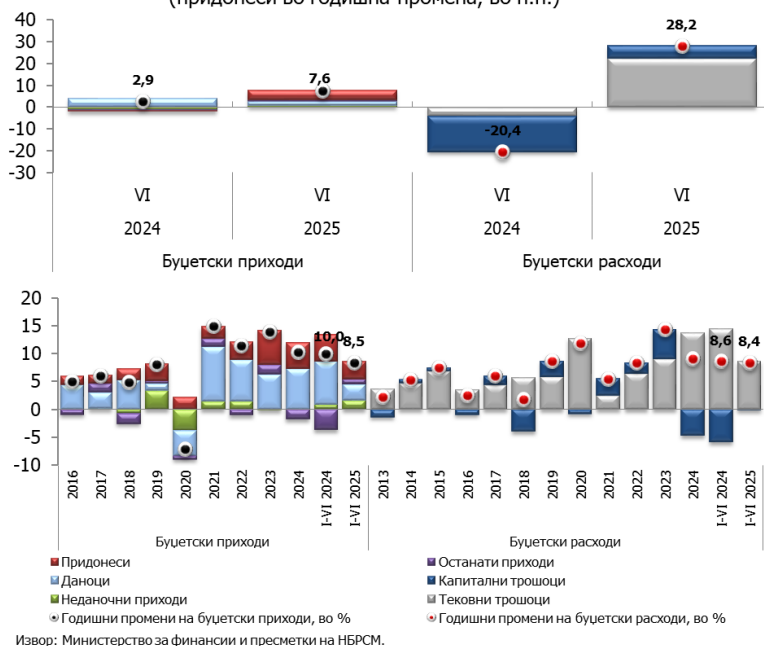

Во мај 2025 година, не се забележуваат промени кај каматните стапки на **вкупните кредити на претпријатијата и на домаќинствата**. Кај **новоодобрените¹⁵ кредити на претпријатијата** е забележан раст на каматните стапки во однос на претходниот месец, при мал раст на каматните стапки на **домаќинствата**.

Во јуни 2025 година, распонот во основните каматни стапки на Народната банка и на Европската централна банка (ЕЦБ) е малку проширен (за 0,25 п.п.) заради намалувањето на основните каматни стапки од страна на ЕЦБ, додека каматната стапка на благајничките записи на Народната банка е непроменета.

¹⁵ Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити треба да се има предвид дека за нив се карактеристични променливи движења. Променливоста на каматните стапки на новоодобрените кредити произлегува од фактот што тие се условени од обемот на новоодобрени кредити (којшто од месец во месец може да се менува) и нивната каматна стапка.

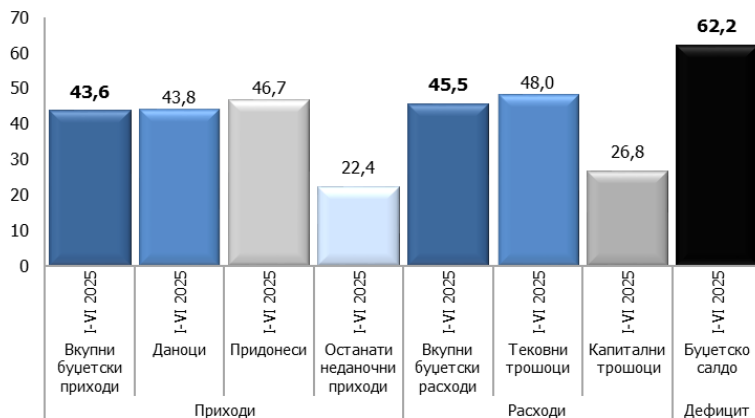
Буџетски приходи и расходи (придонеси во годишна промена, во п.п.)

Во јуни 2025 година, приходите во буџетот на Република Северна Македонија (централниот буџет и буџетите на фондовите) бележат умерен годишен раст, најмногу како резултат на растот на придонесите и даночните приходи. Буџетските расходи бележат раст на годишна основа, првенствено како резултат на растот на тековните, но и на капиталните трошоци.

Реализација на Буџетот, по категории

(централен Буџет и фондови), во проценти од годишниот план

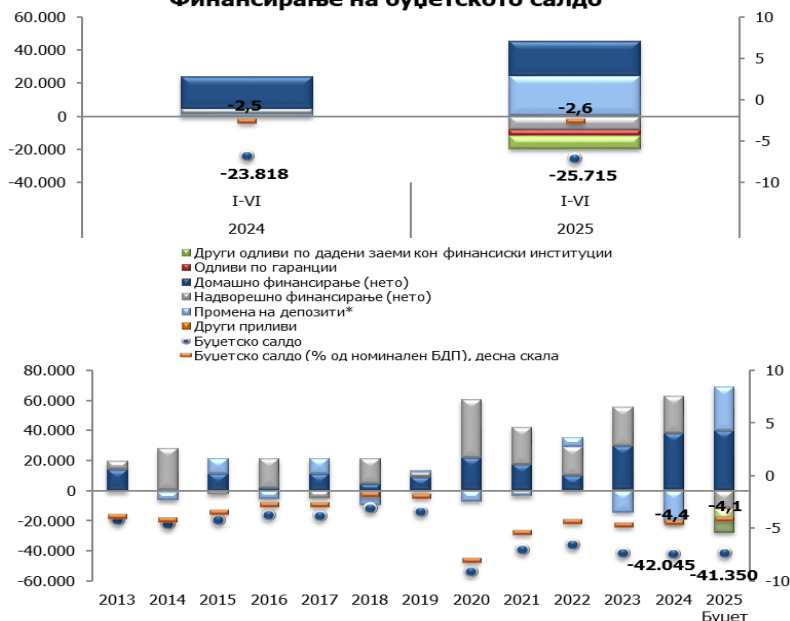

Во периодот од јануари до јуни, остварениот буџетски дефицит е во износ од 25.715 милиони денари и претставува 62,2% од дефицитот планиран за годината во согласност со Буџетот¹⁶.

Извор: Министерство за финансии и пресметки на НБРСМ.

¹⁶ „Службен весник на РСМ“ бр. 254 од 16.12.2024 година.

Финансирање на буџетското салдо

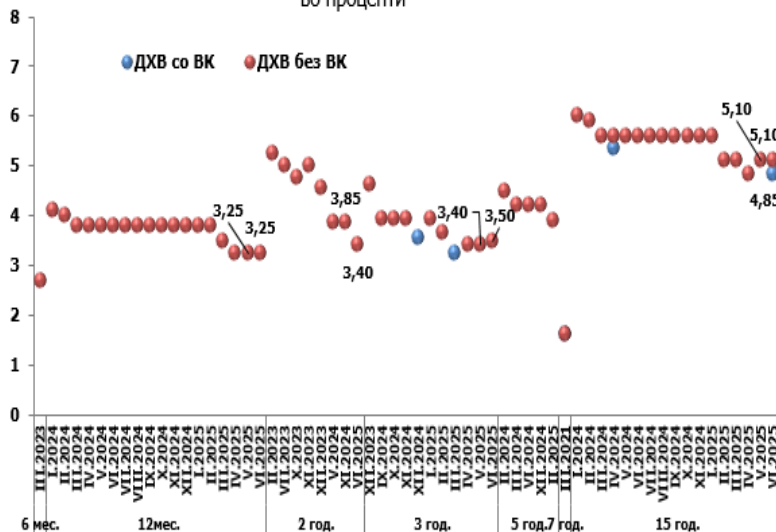
* Позитивна промена: намалување депозити кај НБРСМ; негативна промена: зголемување депозити кај НБРСМ.

Извор: Министерство за финансии

Напомена: номиналниот БДП за 2025 година е од априлските проекции на Народната банка.

Тој е финансиран со нето-задолжување на државата на домашниот пазар, при трошење на депозитите и нето-раздолжување на странскиот пазар¹⁷.

Каматни стапки на државни хартии од вредност во проценти

Извор: Министерство за финансии.

Во јуни 2025 година, на редовните аукции, беа издадени дванаесетмесечни државни записи со каматна стапка од 3,25%, како и двегодишни државни обврзници и тригодишни државни обврзници без валутна клаузула, со каматни стапки од 3,40% и 3,50%, соодветно. Исто така, беа издадени и петнаесетгодишни државни обврзници, со и без валутна клаузула, со каматни стапки од 4,85% и 5,10%, соодветно.

На 20.1.2025 година Министерството за финансии изврши исплата на еврообврзницата издадена во 2018 година во износ од 500 милиони евра (со рок на достасување од 7 години и годишна каматна стапка од 2,75%), по претходно задолжување во истиот месец за ист износ од унгарската ЕКСИМ банка, со рок на отплата од 15 години, со вклучен грејс-период од 3 години и каматна стапка од 3,25%. Во март 2025 година, државата доби дел од средства во рамките на Инструментот за реформи и раст од Европска Унија во износ од 24,4 милиони евра за буџетска поддршка, како дел од вкупно 52,4 милиони евра. Исто така, во март 2025 година, државата се задолжи со краткорочен кредит во вкупен износ од 70 милиони евра кај „Шпаркасе банка“ АД Скопје за финансирање на буџетските потреби. Покрај ова, во текот на март 2025 година, беше извршена отплата на рата од кредитот за регистрирани хартии од вредност НСВ (Namensschuldverschreibungen) од околу 67 милиони евра. Исто така, во текот на периодот од јануари до јуни 2025 година, беа извршени отплати врз основа на главнина кон повеќе меѓународни институции врз основа на странско задолжување.

Прилог 1: Индикативни категории за личната потрошувачка и бруто-инвестициите

ИНДИКАТИВНИ КАТЕГОРИИ ЗА ЛИЧНАТА ПОТРОШУВАЧКА																
	2022				2023				2024				2025			
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	апр.	мај	јун.
	<i>реални годишни промени во %</i>															
Промет во трговија на мало*	9.1	5.8	1.3	-1.4	-4.3	-8.1	-10.1	-4.5	8.7	1.8	3.8	-0.4	-9.7	-4.1	0.4	-
Бруто приходи од ДДВ*	29.2	9.5	3.7	-7.7	-15.0	-9.5	-10.7	-1.5	1.6	5.5	4.5	0.2	-2.7	0.7	-3.2	-8.0
Увоз на стоки за широка потрошувачка*	-2.8	-1.5	-2.1	-9.9	2.0	4.7	1.4	14.6	15.3	4.2	8.5	0.2	-2.1	-3.9	16.5	-
Домашно производство на потрошни добра	2.2	-1.2	3.2	-3.6	6.4	4.9	-7.5	-1.2	-8.5	-7.1	5.4	1.3	3.4	-1.9	4.4	-
Кредити на население*	-0.5	-5.6	-9.2	-9.3	-6.6	-2.4	0.0	3.1	2.9	3.9	5.1	4.3	6.8	7.1	6.7	5.7
Просечна нето-плата*	0.0	-1.7	-4.6	-4.6	-2.8	3.6	6.6	12.8	12.5	9.6	9.0	4.7	5.3	7.8	7.5	-
Приватни нето-трансфери*	9.8	24.1	11.8	5.1	11.3	-8.4	-10.4	-1.4	-11.9	-11.3	-5.7	-6.1	-8.3	-	-	-
Пензии*	-3.4	-1.0	-10.4	-4.9	-2.5	1.3	9.9	13.4	17.0	10.1	9.5	13.0	7.9	15.7	21.6	20.4

*реалните стапки на раст се пресметани од НБРСМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот.

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРСМ.

ИНДИКАТИВНИ КАТЕГОРИИ ЗА ИНВЕСТИЦИИТЕ																
	2022				2023				2024				2025			
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	апр.	мај	јун.
	<i>реални годишни промени во %, освен за СДИ промените на реалните износи се во милиони денари</i>															
Увоз на средства за работа*	6.9	5.6	10.9	-1.3	-3.8	-1.9	-5.4	3.0	10.9	3.4	-1.8	-1.4	-10.8	-4.4	2.9	-
Извршени градежни работи**	-12.2	-5.9	-20.4	-12.8	12.4	-20.8	-8.8	10.7	2.8	26.4	18.2	26.3	7.0	9.6	16.5	-
Домашно производство на капитални производи	0.9	3.3	18.6	3.7	6.7	8.2	6.7	17.9	10.6	-2.8	0.9	-9.9	-13.4	-6.0	13.5	-
Државни капитални инвестиции*	-16.4	25.0	-47.3	55.6	-6.8	313.0	29.1	-4.0	27.5	-65.8	-25.8	-31.1	-42.2	354.4	-67.9	199.8
Директни инвестиции***	9952.1	-6570.3	10995.8	271.5	256.3	-2275.1	-9575.7	-2500.5	8987.8	5770.4	11973.9	8992.4	-11524.0	-	-	-
Долгорочни кредити на претпријатија*	2.2	-2.2	-6.5	-6.7	-5.0	1.2	3.4	3.9	2.8	4.8	5.8	9.4	12.9	10.7	10.5	11.5
Залихи на готови производи	11.5	9.2	11.1	10.5	-3.1	-2.4	-3.8	-0.6	2.0	4.5	1.0	-0.1	-9.0	-14.4	-	-

*реалните стапки на раст се пресметани од НБРСМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот.

**реалните стапки на раст се добиени со користење на стапката на раст на дефлаторот на трошоците во градежништвото за нови објекти за домување.

***реалните износи се пресметани од НБРСМ, со делење на номиналните износи со нивото на индексот на потрошувачките цени (база година: 2024=100).

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРСМ.